

26. Co znaczy powtórnie się narodzić?

Lekcja na początek Wielkiego Postu.

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- utrwalenie obrzędów i zwyczajów związanych z Popielcem i Wielkim Postem, znaczenie tego czasu w liturgii;
- pogłębienie znajomości prawdy, że w sakramencie pokuty i pojednania spotykamy Jezusa przebaczącego ludzkie grzechy;
- kształtowanie umiejętności uznawania własnych win, przepraszania oraz wyrażania wdzięczności za dar pojednania w odniesieniu do Boga i ludzi;
- doskonalenie umiejętności związanych z postawami pokutnymi sprzyjającymi owocnemu korzystaniu z sakramentu pokuty i pojednania;
- kształtowanie umiejętności właściwego zachowywania się w czasie obrzędów wstępnych Mszy Świętej.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- zna datę rozpoczęcia Wielkiego Postu;
- wymienia cechy charakterystyczne tego czasu i wiąże je z nawróceniem i pokutą;
- analizuje związek Wielkiego Postu z przyjętym sakramentem chrztu i potrzebą nawrócenia – powtórnych narodzin;
- kojarzy nabożeństwa wielkopostne, najważniejsze dobre uczynki;
- wyjaśnia nauczanie Jezusa o nawróceniu i przebaczeniu;
- umie określić, co sprzyja postanowieniu poprawy i zmianie życia;
- uzasadnia, dlaczego każdy potrzebuje nawrócenia;
- opowiada, dlaczego grzech, zło wymagają Bożej pomocy i przebaczenia;
- stara się zwracać do ludzi i Boga z prośbą o przebaczenie;
- potrafi dziękować ludziom i Bogu za przebaczenie;
- zna pieśni: *Tak Bóg umiłował świat; Com przyrzekł Bogu przy chrzcie raz;*
- bierze udział w nabożeństwach pasyjnych, zwłaszcza w *Drodze krzyżowej;*

- potrafi opowiedzieć, jakie słowa słyszemy w trakcie obrzędu posypania popiołem i co to oznacza;
- stara się zrobić postanowienie wielkopostne, pracować nad swoimi słabościami;
- zna modlitwę *Któryś za nas cierpiął rany*.

Pojęcia, postaci:

poznanie siebie, nawrócenie, Wielki Post, rok liturgiczny.

Wartości:

pokora, realizm w samoocenie, miłość, żal, przebaczenie, wiara i nadzieja.

Propozycja realizacji:

Modlitwa: *Akt żalu, Akt wiary, Akt nadziei i Akt miłości*.

1. Rozmowa z dziećmi na temat Środy Popielcowej: jaki okres w roku rozpoczyna? (Dobrze by było przynieść trochę popiołu i wyjaśnić jego znaczenie, symbolikę).
2. Można wykorzystać wybrane opowiadanie o odnowie, nawróceniu, przemianie (lub omówić tekst Ewangelii J 3, 1–6, s. 77).
3. Można rozpocząć lekcję od przeczytania i omówienia tekstu z książki, s. 75–76. Powiązanie okresu Wielkiego Postu z sakramentem nawrócenia. Rozmowa o potrzebie nawrócenia każdego człowieka.
4. Można przynieść na katechezę budzik, nastawić go na dzwonienie, porozmawiać, do czego służy funkcja budzenia, po co się używa budzika (rozpoczęcie nowego dnia, nowych zadań, wczesne wstawanie, nieraz z trudem). Omówienie znaczenia Wielkiego Postu, w czasie którego mamy powstać i zacząć nowe życie, doprowadzenie do prawdy, że Wielki Post to czas przemiany, nawrócenia, zerwania z grzechem i rozpoczęcia nowego życia. Fragment biblijny: „Nawracajcie się i wiercie w Ewangelię” (Mt 1, 15).
5. Praca z podręcznikiem: omówienie ilustracji z podręcznika, rozmowa z dziećmi o tym, że w Wielkim Poście możemy poświęcić więcej czasu na modlitwę, zachęcenie do modlitwy prośby o siłę do zmiany swojego życia, rozmowa o praktykach wielkopostnych.

6. Powtórzenie wiadomości o znaczeniu sakramentu chrztu, utrwalenie treści z „Zapamiętaj” s. 77. Powtórzenie: Czym są *Grzechy główne* oraz *Najważniejsze dobre uczynki*, s. 76.

7. Można zapisać notatkę: Wielki Post rozpoczyna się w Środę Popielcową i trwa 40 dni. Podczas tego czasu naszym zadaniem jest nawracać się, czyli zerwać z grzechem, aby żyć w przyjaźni z Panem Jezusem.

8. Podczas lekcji można przypomnieć o nabożeństwie *Drogi krzyżowej*, sprawdzić wiedzę uczniów na ten temat i pogłębić znajomość i rozumienie poszczególnych stacji *Drogi krzyżowej*, uświadomić dzieciom, że Jezus umarł za każdego człowieka. Katechezę można przeprowadzić w kościele, omawiając poszczególne stacje *Drogi krzyżowej*, a także elementy wystroju świątyni związane z Wielkim Postem. Można wykorzystać krzyż wiszący w klasie i książeczkę do nabożeństwa, zaprezentować reprodukcje stacji *Drogi krzyżowej* i omówić je. Inny sposób to prezentacja fragmentów filmu przedstawiającego Drogę Krzyżową Jezusa. Doprowadzamy do prawdy, że Jezus, idąc Drogą Krzyżową, cierpiał również za nasze grzechy (J 19, 17). Podkreślenie, że w Wielkim Poście nie tylko wspominamy te bolesne wydarzenia, lecz także rozważamy 14 stacji *Drogi krzyżowej*, mękę i śmierć Jezusa, dziękujemy za Jego ofiarę na krzyżu.

9. Utrwalenie modlitwy *Któryś za nas cierpiał rany*. Podkreślenie, że przez obecność na nabożeństwie *Drogi krzyżowej* pokazujemy Panu Jezusowi, że Go kochamy i żałujemy za swoje grzechy. Przypomnienie, że w Wielkim Poście jest czas na wzmożoną modlitwę, refleksję nad własnym życiem, uczestnictwo w *Drodze krzyżowej*, *Gorzkich żalach*, rekolekcjach, podjęcie wyrzeczeń z miłości i wdzięczności do Jezusa (można zrezygnować z czegoś przyjemnego, lecz niekoniecznego – podjąć post, podzielić się z potrzebującymi – jałmużna, walczyć z grzechami, zwłaszcza głównymi przez dobre czyny i modlitwę).

10. Śpiew, rozważanie słów pieśni: *Tak Bóg umiłował świat; Com przyrzekł Bogu przy chrzcie raz*.

11. Zadania:

- Uzupełnij brakujące słowa we fragmencie Ewangelii. Potem używając tych wyrazów, opisz swoimi słowami, jakie zadanie miał Jezus na ziemi.

- Polecenie: Naucz się na pamięć słów Ewangelii: „Tak bowiem Bóg umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał, aby każdy, kto w Niego wierzy, nie zginął, ale miał życie wieczne” oraz: „Albowiem Bóg nie posłał swego Syna na świat po to, aby świat potępił, ale po to, by świat został przez Niego zbawiony”.
- Wyjaśnij, po co przeżywamy Wielki Post.
- Można przygotować rebusy z wyrazami: *Droga krzyżowa*, *Gorzkie żale*, rekolekcje, post, jałmużna.
- Przygotuj swoją wizytówkę, na której znajdzie się informacja, że jesteś ochrzczony i krótkie wyjaśnienie, co otrzymałeś przez ten sakrament.
- Przypomnij, gdzie i kiedy przyjąłeś sakrament chrztu świętego.
- Ułóż modlitwę dziękczynną w podziękowaniu za to, że stałeś się dzieckiem Bożym.